

Ramowa procedura oceny jakości programów studiów i programów kształcenia

1. Cel

Celem procedury jest ustalenie zasad dokonywania oceny jakości programów studiów i programów kształcenia, tj. oceny zakładanych efektów uczenia się i jakości procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zamierzonych efektów uczenia się. Wyniki oceny mają stanowić źródło wiedzy, służące doskonaleniu jakości programu studiów oraz programu kształcenia w zakresie:

- 1) doboru treści kształcenia i przedmiotów/grupy zajęć zapewniających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla określonego kierunku, poziomu studiów i profilu kształcenia oraz planowania i realizacji zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów/grup zajęć,
- 2) doboru nauczycieli akademickich, posiadających kompetencje do prowadzenia zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów/grup zajęć.

2. Przedmiot i zakres procedury

Procedura określa zasady dokonywania oceny jakości programów studiów i programów kształcenia, tj. ocenę zakładanych efektów uczenia się i ocenę jakości procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się. Zakresem procedury objęte są programy studiów i programy kształcenia wszystkich poziomów i form studiów oraz profili kształcenia. Procedura obejmuje ocenę:

- 1) doboru treści i przedmiotów/grup zajęć zapewniających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się dla określonego kierunku, poziomu studiów oraz profilu kształcenia,
- 2) doboru nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów/grup zajęć na kierunkach o profilu ogólnoakademickim i praktycznym z uwzględnieniem aktualnego dorobku naukowego związanego z realizowanym przedmiotem oraz na kierunkach o profilu praktycznym, doboru osób legitymujących się uprawnieniami, tj. posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, adekwatne do prowadzonych zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym,
- 3) planowania i realizacji zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu/grupy zajęć,
- 4) systemu weryfikacji zakładanych efektów uczenia się.

2.1. W doborze treści i przedmiotów/grupy zajęć dla określonego kierunku, poziomu studiów, profilu kształcenia, w tym planowaniu i realizacji zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu/grupy zajęć, a także doskonaleniu programu studiów i programu kształcenia uwzględnia się:

- a) wymagania zawarte w przepisach ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- b) przepisy regulujące wymagania dotyczące konstruowania programów studiów określone rozporządzeniami ministra nauki i szkolnictwa wyższego,
- c) wymagania programowe przygotowujące do wykonywania zawodów regulowanych i uzyskiwania licencji zawodowych,
- d) wyniki analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy,
- e) wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów,

- f) wyniki badań opinii pracodawców o absolwentach,
 - g) wyniki badań jakości realizacji zajęć dydaktycznych,
 - h) doświadczenia i wzorce międzynarodowe oraz najnowsze osiągnięcia naukowe lub artystyczne,
 - i) wytyczne Senatu Akademickiego określające zasady opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych i innych form kształcenia oraz programów kształcenia w szkołach doktorskich.
- 2.2. W doborze nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów/grup zajęć uwzględnia się:
- a) kompetencje, tj. aktualny dorobek naukowy lub artystyczny, uprawniający do prowadzenia zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu/grupy zajęć związanego z określoną dyscypliną naukową lub artystyczną, reprezentowaną przez prowadzącego zajęcia,
 - b) kompetencje osoby legitymującej się uprawnieniami, tj. posiadającej doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, adekwatne do prowadzonych zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym na kierunku o profilu praktycznym,
 - c) wyniki oceny pracy dydaktycznej,
 - d) wyniki badań jakości realizacji zajęć dydaktycznych.

3. Uprawnienia, kompetencje i odpowiedzialność organów kolegialnych, zespołów opiniodawczo-doradczych zarządzających i administrujących procesem dydaktycznym:

- 1) Senat uczelni uprawniony jest do:
 - a) podejmowania uchwał w sprawie ustalania strategii rozwoju i głównych kierunków działalności uczelni w obszarze kształcenia,
 - b) ustalania priorytetowych działań w zakresie polityki jakości kształcenia,
 - c) podejmowania uchwał określających zasady opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych i innych form kształcenia oraz programów kształcenia w szkołach doktorskich,
 - d) podejmowania uchwał w sprawie prowadzenia polityki kadrowej, uwzględniającej potrzeby w zakresie zapewnienia kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej do realizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych kierunków studiów i zapewniającej wysoką jakość realizacji zajęć dydaktycznych,
 - e) ustalania programu studiów danego kierunku, poziomu studiów i profilu kształcenia,
 - f) ustalania programów kształcenia w szkołach doktorskich,
 - g) ustalania programów studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego,
- 2) Rada Naukowa szkoły doktorskiej uprawniona jest do opracowywania programu kształcenia w szkole doktorskiej,
- 3) Rada Edukacyjna uprawniona jest do:
 - a) formułowania opinii w sprawie ewaluacji programów studiów,
 - b) formułowania rekomendacji dotyczących doskonalenia oferty kształcenia oraz modyfikacji programów,
 - c) przygotowywania propozycji projektów programów studiów oraz zmian w tych programach,
 - d) formułowania rekomendacji dotyczących organizacji procesu dydaktycznego, w tym zapotrzebowania kadrowego i realizacji polityki dydaktycznej,

- 4) Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia odpowiedzialny i uprawniony jest do:
 - a) współpracy z Radą Edukacyjną w zakresie opracowywania zaleceń i wytycznych do konstruowania i modyfikowania wewnętrznych systemów zapewniania jakości kształcenia funkcjonujących w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu, a także opracowywania projektów zarządzeń w przedmiocie objętym procedurą,
 - b) współpracy z Prorektorem właściwym ds. kształcenia w zakresie działań związanych z funkcjonowaniem WSZJK, w tym również analizy wyników badań jakości kształcenia,
 - c) współpracy z Biurem ds. Kształcenia w zakresie koordynacji działań związanych z przeprowadzaniem badań ankietowych związanych z procedurą,
 - d) współpracy z Biurem Analiz Edukacyjnych i Rozwoju Kształcenia w zakresie szczegółowej analizy wyników badań ankietowych związanych z procedurą,
 - e) współpracy z zespołami ds. zapewniania jakości kształcenia funkcjonującymi w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu,
 - f) sporządzania sprawozdań oraz przedstawiania ich Senatowi Akademickiemu,
 - 5) Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia odpowiedzialny i uprawniony jest do analizy wyników badań ankietowych w przedmiocie objętym procedurą, sporządzania sprawozdań oraz przedstawiania ich radzie dziekańskiej i odpowiednio radzie jednostki organizacyjnej,
 - 6) Biuro ds. Kształcenia odpowiedzialne jest za:
 - a) przygotowanie projektów dokumentów (uchwał Senatu, zarządzeń i decyzji Rektora) w sprawach objętych procedurą,
 - b) współpracę z Uczelnianym Zespołem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Biurem Analiz Edukacyjnych i Rozwoju Kształcenia w zakresie merytorycznego przygotowania kwestionariuszy ankiet,
 - c) współpracę z Biurem Informatycznej Obsługi Studiów w zakresie funkcjonowania systemu ankietującego i opracowywania kwestionariuszy ankiet,
 - 7) Biuro Analiz Edukacyjnych i Rozwoju Kształcenia odpowiedzialne jest za dokonywanie szczegółowych analiz wyników badań objętych procedurą oraz współpracę w tym zakresie z jednostkami organizacyjnymi i Biurem ds. Kształcenia,
 - 8) Biuro Informatycznej Obsługi Studiów odpowiedzialne jest za funkcjonowanie systemu ankietującego w przedmiocie objętym procedurą,
 - 9) Dział Kadr odpowiedzialny jest za współpracę z jednostkami organizacyjnymi oraz w zakresie oceny nauczyciela akademickiego,
 - 10) Dziekanat jest kompetentny i odpowiedzialny za prowadzenie dokumentacji związanej z działaniami objętymi procedurą.
- 4. Uprawnienia, kompetencje i odpowiedzialność osób zarządzających i administrujących procesem dydaktycznym:**
- 1) Rektor w formie zarządzeń określa procedurę doskonalenia programów studiów i programów kształcenia oraz procedurę prowadzenia badań ankietowych, a także podejmuje decyzję w sprawie zatrudnienia nauczyciela akademickiego,
 - 2) Prorektor ds. kształcenia współpracuje z kierownictwem jednostek organizacyjnych w zakresie działań objętych procedurą,

- 3) Prorektor ds. kadr współpracuje z kierownictwem jednostek organizacyjnych w zakresie realizacji postanowień Senatu Akademickiego oraz zespołów opiniodawczo-doradczych w zakresie objętym procedurą, a także nadzoruje okresowe oceny kadry naukowo-dydaktycznej,
- 4) Dziekan/Prodziekan właściwy ds. kształcenia/ds. studiów oraz kierownicy dziekanatów odpowiedzialni są za koordynację i nadzór nad wszystkimi działaniami objętymi procedurą, w szczególności:
 - a) określenie strategii rozwoju jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem polityki jakości kształcenia,
 - b) określenie procedur zapewniania wysokiej jakości kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem procedury zapewniania wysokiej jakości kadry dydaktycznej,
 - c) upowszechnianie treści procedury w jednostce organizacyjnej (celu, przedmiotu i zakresu procedury),
 - d) współpracę z zespołem ds. zapewniania jakości kształcenia, m.in. w zakresie przygotowania i prezentacji wyników badań ankietowych objętych procedurą,
 - e) współpracę z organami wydziałowego Samorządu Studenckiego i Samorządu Doktorantów w zakresie informowania studentów/uczestników studiów doktoranckich/słuchaczy studiów podyplomowych i kursów dokształcających o celach przeprowadzania badań ankietowych objętych procedurą oraz ich organizacji,
 - f) określenie szczegółowych działań w jednostce, związanych z dokonywaniem oceny jakości realizacji zajęć dydaktycznych w danym cyklu kształcenia,
 - g) opracowywanie wstępnych projektów programów studiów i programów kształcenia,
 - h) przygotowywanie wstępnych projektów doskonalenia programów studiów i programów kształcenia,
 - i) określenie warunków zatrudniania i awansowania nauczycieli akademickich w jednostce, uwzględniających wymagania uchwalone przez Senat Akademicki, w tym zasad oceny nauczycieli akademickich uwzględniającej wyniki ankietowej oceny przeprowadzanej przez studentów,
- 5) Koordynatorzy przedmiotów są kompetentni i odpowiedzialni za współpracę z dziekanem/prodziekanem właściwym ds. kształcenia/ds. studiów w zakresie objętym procedurą.

5. Dokumenty i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie:

- 1) projekty dokumentów określających politykę jakości kształcenia oraz Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia – Prorektor właściwy ds. kształcenia oraz kierownik Biura ds. Kształcenia,
- 2) projekty uchwał Senatu w sprawie polityki kadrowej – Prorektor ds. kadr oraz kierownik Działu Kadr,
- 3) projekty zarządzeń Rektora w sprawie określenia wzorów kwestionariuszy ankiet wykorzystywanych do badań ankietowych oraz określenia procedur – Prorektor właściwy ds. kształcenia oraz kierownicy Biur: ds. Kształcenia oraz Analiz Edukacyjnych i Rozwoju Kształcenia,
- 4) projekty dokumentów w sprawie polityki kadrowej, systemu zapewniania jakości kształcenia w jednostkach organizacyjnych, dokumentacja związana z oceną treści przedmiotu i oceną kadry badawczo-dydaktycznej (np. pisma informacyjne dziekana w sprawie szczegółowych działań związanych z przeprowadzaniem badań ankietowych, protokoły posiedzeń doraźnych zespołów i komisji powołanych w celu organizacji i analizy wyników

przeprowadzonych badań ankietowych, raporty z badań sporządzane we współpracy z zespołem ds. zapewniania jakości kształcenia, koordynatorami przedmiotu) – dziekan/prodziekan właściwy ds. kształcenia/ds. studiów oraz kierownik dziekanatu,

- 5) szczegółowe analizy wyników badań objętych procedurą oraz rekomendacje działań dla jednostek organizacyjnych – Prorektor właściwy ds. kształcenia oraz kierownik Biura Analiz Edukacyjnych i Rozwoju Kształcenia.

6. System informacji o dokumentach:

- 1) wykaz aktów prawnych publikowany jest na uczelnianej stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej.
- 2) dystrybucja aktów prawnych do dziekanatów wydziałów (dziekanów, prodziekanów właściwych ds. kształcenia/ds. studiów, kierowników dziekanatów) oraz właściwych dla przedmiotu sprawy jednostek organizacyjnych, udostępnianie dokumentów na zewnątrz oraz do jednostek nieobjętych rozdzielnikiem,
- 3) organizacja spotkań informacyjnych z prodziekanami właściwymi ds. kształcenia/ds. studiów oraz kierownikami dziekanatów, zespołami ds. zapewniania jakości kształcenia z zakresu realizacji działań objętych procedurą.

7. Harmonogram prac objętych procedurą

Lp	Wyszczególnienie zadań	Jednostki organizacyjne i osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1	Badanie jakości realizacji zajęć dydaktycznych	Prodziekan właściwy ds. kształcenia/ds. studiów/ Kierownik jednostki organizacyjnej, Biuro ds. Kształcenia, Biuro Informatycznej Obsługi Studiów	zgodnie z procedurą określoną właściwym zarządzeniem Rektora
2	Badanie losów zawodowych absolwentów	Prodziekan właściwy ds. kształcenia/ds. studiów/ Kierownik jednostki organizacyjnej, Biuro ds. Kształcenia, Biuro Analiz Edukacyjnych i Rozwoju Kształcenia, Biuro Informatycznej Obsługi Studiów	zgodnie z procedurą określoną właściwym zarządzeniem Rektora
3	Badanie opinii pracodawców o absolwentach Uniwersytetu	Prodziekan właściwy ds. kształcenia/ds. studiów/ Kierownik jednostki organizacyjnej, Biuro ds. Kształcenia, Biuro Analiz Edukacyjnych i Rozwoju Kształcenia, Biuro Informatycznej Obsługi Studiów	zgodnie z procedurą określoną właściwym zarządzeniem Rektora
4	Ocena pracy nauczyciela akademickiego	Komisja Oceniająca Nauczycieli Akademickich, Prorektor ds. kadr, Dział ds. Kadr	zgodnie z procedurą określoną Regulaminem Oceny Nauczycieli Akademickich
5	Opracowanie karty samooceny wydziału, zamiejscowej jednostki – filii, jednostki	Dziekan/ Prodziekan właściwy ds. kształcenia/ds. studiów /zespół ds. zapewniania jakości kształcenia jednostki organizacyjnej, Biuro ds. Kształcenia	zgodnie z procedurą określoną właściwym zarządzeniem Rektora

	ogólnouczelnianej i szkoły Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w obszarze dydaktyki		
6	Doskonalenie programu kształcenia i programu studiów (może wynikać ze zmian efektów uczenia się)	Dziekan/ zespoły opiniodawczo-doradcze w uzgodnieniu z Samorządem Studenckim oraz Samorządem Doktorantów, Rada Edukacyjna, Senat Akademicki	co najmniej 5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego

8. Przechowywanie i archiwizacja dokumentów:

- 1) kierownik Działu Kadr oraz pracownicy Działu odpowiedzialni są za gromadzenie i przechowywanie dokumentów związanych z oceną nauczycieli akademickich, będącą elementem procedury,
- 2) wyniki badania ankietowego pracy nauczyciela akademickiego powinny znajdować się w teczce akt osobowych i powinny stanowić źródło wiedzy na temat jakości realizowanych zajęć z danego przedmiotu, komunikatywności nauczyciela akademickiego; nauczyciel akademicki uprawniony jest do zapoznania się z opinią o realizowanych przez siebie zajęciach wyrażoną w ankietach; wyniki badania ankietowego powinny służyć działaniom kierownika jednostki i dziekana wydziału w zakresie prowadzenia polityki kadrowej w danej jednostce organizacyjnej; wyniki badania ankietowego dotyczącego oceny przedmiotu powinny znajdować się w dziekanacie wydziału i stanowić źródło wiedzy na temat jakości programu kształcenia; wyniki badań powinny służyć działaniom zespołu ds. zapewniania jakości kształcenia/ komisji programowej oraz prodziekana właściwego ds. kształcenia/ ds. studiów w zakresie doskonalenia programów studiów i programów kształcenia,
- 3) kierownik dziekanatu odpowiedzialny jest za gromadzenie i przechowywanie dokumentów związanych z działaniami objętymi procedurą.
- 4) Wykaz dokumentów:
 - a) Statut uczelni,
 - b) arkusz oceny nauczyciela akademickiego,
 - c) kwestionariusz ankiety - jakość realizacji zajęć dydaktycznych,
 - d) kwestionariusz badania losów zawodowych absolwentów,
 - e) kwestionariusz badania opinii pracodawców o absolwentach Uniwersytetu,
 - f) karta samooceny wydziału, zamiejscowej jednostki – filii, jednostki ogólnouczelnianej i szkoły Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w obszarze dydaktyki.

Podstawa prawna

Dokumenty zewnętrzne związane z przedmiotem procedury

- 1) Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020 roku, poz. 85 ze zm.),
- 2) Rozporządzenie MNiSW z dnia 25 września 2018 roku w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. z 2018, poz. 1818),
- 3) Rozporządzenie MNiSW z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz.U. z 2018 roku, poz. 1861 ze zm.),

- 4) Rozporządzenie MNiSW z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018 roku, poz. 2218),
- 5) Rozporządzenie MNiSW z dnia 6 marca 2019 roku w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on (Dz.U. z 2019 roku, poz. 496 ze zm.),
- 6) Rozporządzenia MNiSW w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania określonych zawodów,
- 7) Uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Dokumenty wewnętrzne związane z przedmiotem procedury

- 1) Statut uczelni,
- 2) Uchwała Senatu UWM w Olsztynie w sprawie zasad opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych i innych form kształcenia oraz programów kształcenia w szkołach doktorskich,
- 3) Uchwały Senatu UWM w Olsztynie w sprawie programów studiów,
- 4) Uchwała Senatu UWM w Olsztynie w sprawie polityki kształcenia w Uniwersytecie,
- 5) Regulamin Organizacyjny UWM w Olsztynie,
- 6) Regulamin studiów UWM w Olsztynie,
- 7) Regulamin studiów doktoranckich UWM w Olsztynie,
- 8) Regulamin szkoły doktorskiej UWM w Olsztynie,
- 9) Regulamin studiów podyplomowych UWM w Olsztynie,
- 10) Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
- 11) Zarządzenie Nr 118/2019 Rektora UWM w Olsztynie z dnia 20 grudnia 2019 roku w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie,
- 12) Zarządzenie Nr 85/2019 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 14 października 2019 roku w sprawie określenia wzoru druku „Karty samooceny wydziału, zamiejscowej jednostki – filii, jednostki ogólnouczelnianej i szkoły Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w obszarze dydaktyki”,
- 13) Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w sprawie określenia wzoru opisu przedmiotu (sylabusa) obowiązującego w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie,
- 14) Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w sprawie określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, wzorów kwestionariuszy ankiet oraz procedur przeprowadzania badań ankietowych,
- 15) Akty prawne dziekana dotyczące systemów zapewniania jakości kształcenia,
- 16) Dokumentacja związana z przedmiotem procedury (np. pisma informacyjne dziekana w sprawie szczegółowych działań dotyczących przeprowadzania badań ankietowych, protokoły posiedzeń zespołu ds. zapewniania jakości kształcenia oraz innych gremiów w sprawie analizy wyników przeprowadzonych badań ankietowych, raporty z przeprowadzonych badań ankietowych, etc.).